

Búcsú·szerep·játék

MOME, GRAFIKUS DIPLOMA, 2006

Maczó Péter

Moholy-Nagy Művészeti Egyetem. Ezzel a névvel idén diplomáztak először hallgatóink. Az intézmény változik, és minden bizalommal évről évre más nevek és más arcok kerülnek fel a tablóra.

Minden diplomavédés számvetés. Ez nem axióma, inkább közhely. Öt év – gyakran változó – teljesítménye után íme a lehetőség, hogy a hallgató az előzményekre a jótékony feledés fátylát borítva, gyakran egy saját ötlet felvállalásával és megvalósításával bizonyítsa: felkészült...

Mert ezután már csak azt kell bizonyítani (minden munkájával a megbízóinak, és persze magamagának), hogy tud, érti a szakmát és valóban méltó volt ama felkérésre...

Ezért hát ez az utolsó alkalom

lehet egy kiváló szerepjáték is, amelyben maga-magának lesz megbízója (csak épp a kritikusok jönnek kívülről...) és olyan témát és olyan feltételeket teremthet, amilyen az életben (tudjuk) ritkán adatik. Nagy lehetőség: szerep és játék egyszerre. Amint azonban látható volt, a dolog mégsem ennyire egyszerű (vagy nagyszerű?).

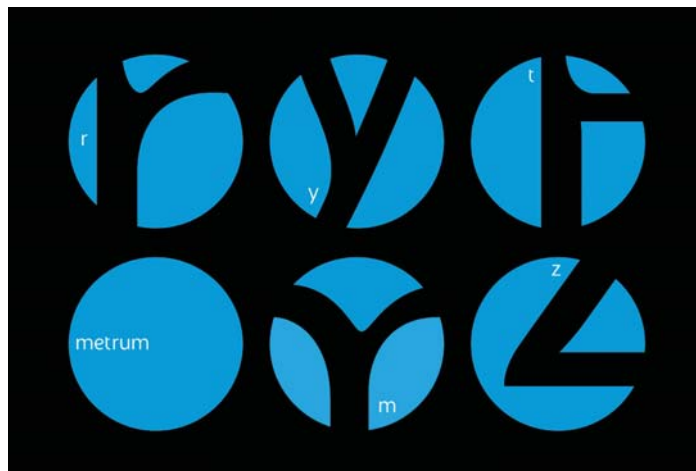
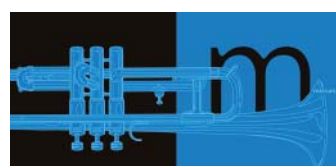
Olcso szövecsek helyett szorítkozunk inkább a bemutatásra, – így is már jó fél évvel a védés után vagyunk, és az egyetem soron következő évfolyama már megkapta diplomafeladatát – tehát, amire a diplomamunkák tárgyi ismeretében mód van, az bekerülhet ebbe a szerény összefoglalóba, és hagyjuk az értékelést azokra, akik tisztjük szerint ezt megtették...

Baranyai István talán a legfelkészültebb. Ha ez nem elfogultság. Komolyságának megfele-

Baranyai István betűtípusa zenei ihletésű nevet kapott, ezért nem véletlen, hogy tervét a hangszerekkel mutatja be...

Flohr Zsuzsa önnön határ-átlépés kísérletéről készített könyvében – szemben önmagával.

Gombos Gáspár kiadványai a zenekar bemutatásához készült demo anyagokkal (jobbra).

lően választott témája is igazi kihívás: egy igazi betű, amely tervezőjétől a Metrum nevet kapta. Groteszk, világos, jól olvasható. A betű feladata információközlés: eszköz a grafikus kezében. Hogy ki hogyan használja, ízlés és tehetség dolga. A tervező feladata itt már véget is érne, ám esetünkben ez az írás életre kel. Alkotója bemutatólapjain megismerhetjük rejtett részleteit, arányos felépítését, sőt megismerhetjük a tervezőt magát. Örülök ennek az ismerettségnek.

Berta Ágnes illusztrátori tehetségét tanulmányai során bőven bizonyította. Hogy ebben a diplomabeszámolóban a munkáját nem láthatjuk, az nem rajtunk múlott... A védéskor be-

adott szűkszavú műleírásából idézünk: street-mail-es kiskiadvány, ami hordozója szubjektív matricáimnak. Az oldalak alapjait fotók adják, amelyek többsége Budapest aktuális graffitifelületeiről készült.

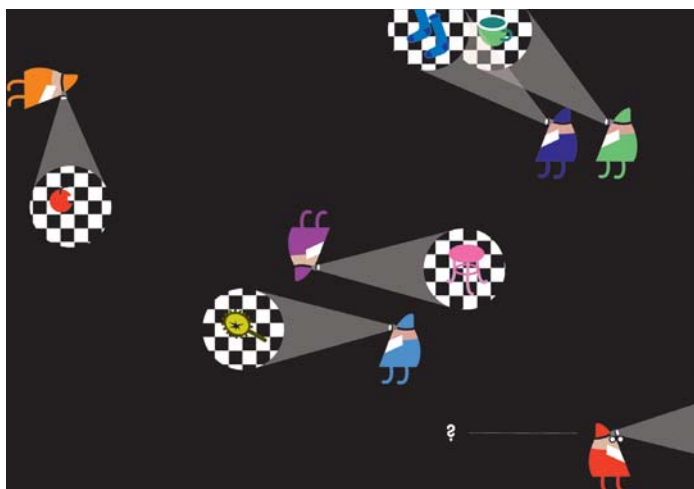
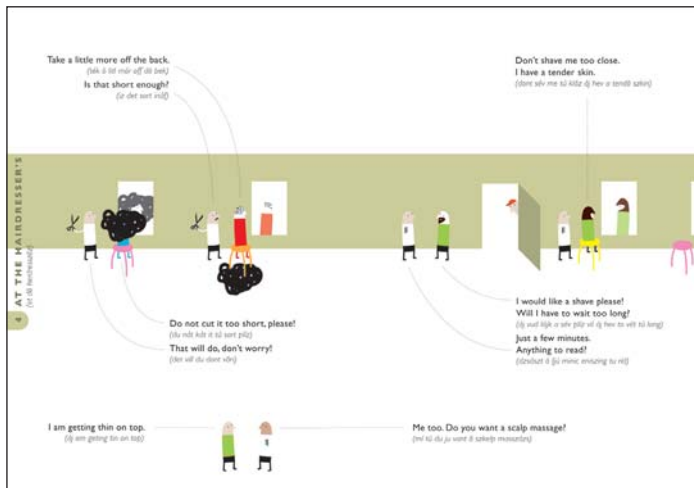
Földi Andrea munkája nagy sikert aratott. Illusztrált könyvéhez, amely vajdasági népmeséket mutatott be, saját gipszreliefeket metszett. Ezek a színezett képek lettek egész oldalas képként beemelve a kötetbe, amelynek ízes kötése is a tartalomhoz illett.

Flohr Zsuzsa diplomafeladatának önnön magát választotta. Van akinek nehéz, hogy magát megmutassa, és talán nem is kötelező. A szerző, az alkotó maga, aki egy képzelte világ tük-

rébe tekint, és magát látja. Pillangók szabadon – adta címként önanalízisének a tervező, és fényképekkel dokumentált fiktív/valóság helyzetekben mutatja meg magát – magának és nekünk. Naplója rövid felvételek, megérzések és találkozások asszociációs láncolata. Ahogy mi magunk is láthatnánk, ha: *je me souviens...*

Gombos Gáspár szereti a Kamut. Ez egy zenekar neve. Nem annyira ego, vagy talán mégis? Zenekari arcok című diplomamunkájában a tervező arca is feltűnik (a többiek között). Ez az arc, azaz arculat, a zenészek sajátos egyéniségének alkalmi ötvözet. ...megformálásakor elsősorban arra koncentráltam – írja, – hogy a zene, illetve az

Két történet három képen.
Az első, angol nyelvlecke – fonetikus is, ha rajzilag elakadnánk, alatta a törpék éppen hazatérnek, majd pedig a szomorú kép – az ismert happy end előtt – Hófehérke ravatalánál...

ehhez kötődő szubkultúra jellege erőteljesen érvényesüljön. A munka még nem kapható, de zenéjük a diplomavédelesen már hallható volt: „érezzük, hogy van valami, ami ott motoszkál a hangok mögött”.

Kasza Julianna: (Még ma is emlékszem a felvételi munkájára!) Most, a diplomavédelesen, tökéletesen adta magát. Azt az utánozhatatlan, fanyar humort, az örkényi groteszkhez illő (és miért nem ilyen témát választott – tudnom kellene!) szófukar absztrakciót, képi csavart (ha van ilyen) és leleményt, amivel – szinte egy gondolatnyit előttünk járva – a történet banalitását egy feldobott matematikai egyenlettel oldja meg. Három története az egzakt és a fikatív, a tucát(mese) és az imaginárius (önmagával osztható) szám közé tesz egyenlőség-

All copyrights of the game, illustrations, design and game path are owned by MAA Molnár. © 2000

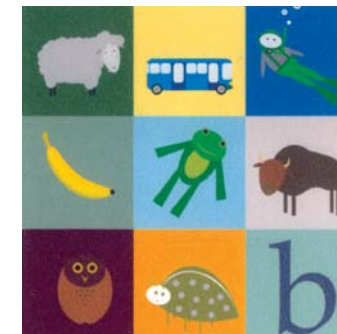
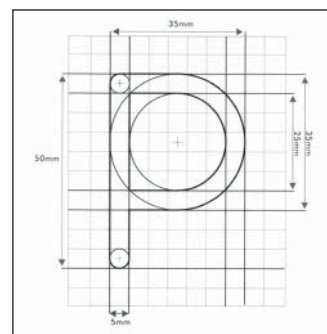
jelet. Képleteit megoldani kép telenség. De azért jó, ha meg értjük. És értjük, sőt jól elszórakozunk. (Talán ő is egy kicsit, rajtunk.)

Miklós Alexandra egy ismert irodalmi művet választott diplomája kiindulópontjául. Esterházy Péter Egy nő című írásához készített 3D illusztrációkat.

A történet szereplői/szereplője más és más helyzetek, kap-

csolatok össze nem függő, még is összetartozó sorozata. Az illusztráció tárgy, egy uniformizált maszk, pontosabban arc szerű maszk, mely jellemző részleteiben: a szem, az ajkak, az orr... éppúgy cserélhető, mint gyermekkorunk mozaikportréi, ahol a szemek sávját cserélhet tük, a haját váltogathattuk stb. Ez a természetutáni-világ fricska és incselkedés, hogy aztán a

Nem mindennapi figurák: tervek és valóság a dobozban. Molnár Márk társasjátéka.

Pápai Gáspár kiadói tervéből a logó jellegzetes betűterve, egy illusztrációs oldal és a Punktum-embléma látható.

Reinhardt Attila három mese-illusztrációja és logója a pálinkascalád csomagolásához.

jük ki a fantáziafigurák helyét... A játék szabályainak pontos ismeretése helyett – ehelyt – elégedjünk meg három képpel.

Pápai Gáspár feladata fiktív, de cseppet sem fantasztikus. Témaválasztásának egyik fontos mozzanata magának a névnek a kiválasztása volt: *Punktum*.

Így nevezte el azt a gyermekkönyvkiadót, ami arculatával és néhány kiadványával a diplomamunkát alkotta.

Részleteiben végiggondolt, a formanyomtatványoktól a kiadót hirdető plakátokig tartó terveivel minden szakmai kérdésünkre megalapozott választ kínált.

Reinhardt Attila egy hungarikummal diplomázott: a pálinka,

azaz az *aqua vitae* arculat és csomagolás egyben. Az olasz *Vetroelite* üvegyár ajánlatából választott Sabina Quadra leginkább a belső zsebbe simuló fém palackot juttatja eszünkbe. Kedves emlékként.

A történet azonban nem itt kezdődik: Piroska és a farkas alakja elevenedik meg a címkéken. Az átlátszó üvegen körbe-

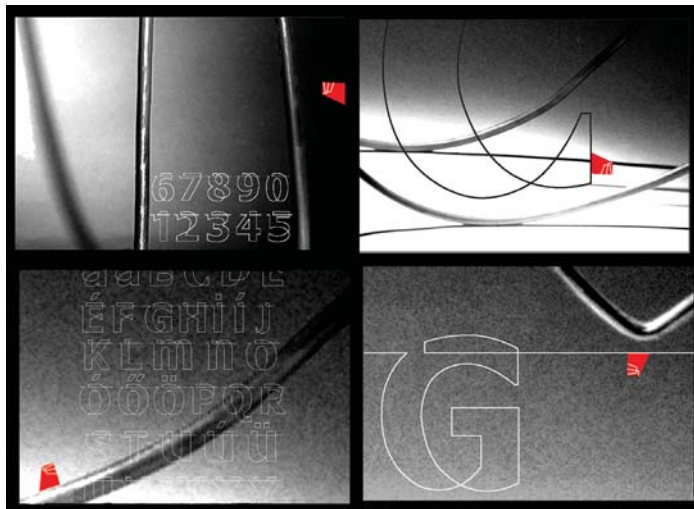

futó metszetes illusztrációk egyúttal az italt is jellemzik: szilva, körte és meggy. Mielőtt megkóstoljuk, talán még értjük is ezt az asszociációt.

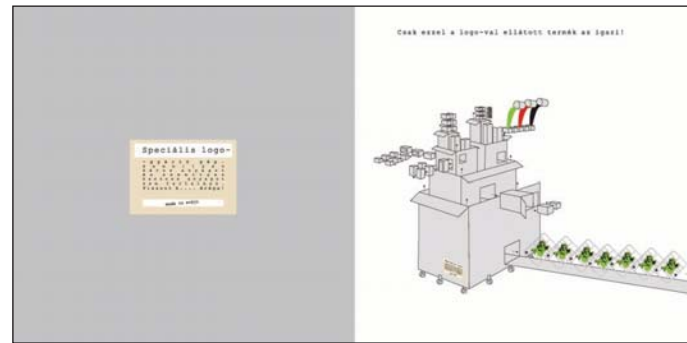
Szántó Lili is kedvet kapott a betűkhöz! Jól tette, sőt élvezte is: *Lineon* néven, igen találóan (egy kicsit magát is belecsempészve) jól használható reklámbetűk sorozatát alkotta meg.

Egyvonalas és azonos szinten kapcsolódó kompozícióival éppen a neon írás-átkötések jellegzetes technológiájából kreálta stílusos karaktereit. Tervét hangulatos fotókkal mutatta be.

Tóth Róbert ugyan a címmel: *Nesze semmi, fogd meg jól!* az általa kiválasztott reklámkampányterv megfejtését is előre

Szántó Lili neonbetűivel készített posztersorozat, és az abból makettként is bemutatott felirat: *Design*.

megadja. De legalábbis erős kritikai ízt sejtet, miszerint a reklám, mint olyan... ezért is érdekes kísérlet éppen egy tervezőgrafikus részéről, hogy görbe tükröt tart elénk.

Egy kis piros szarvacskás angyalt emleget logóként, és a mottó: „Nézétek, át vagytok verve, de vegyétek meg!”

Vizuális kommunikáció? Edig jutottunk – látványosan.

Azaz mégse.

Skenderović Lidia semmiképpen nem utolsó: Mosolygós ifjú hölgy! Erőteljes kísérlete nem a marketing elítélése, sőt: magát kínálja fel, amennyiben visszatérő angol nyelvű mottója valahogy így hangzik: használd az időmet és én használok a pénzedet (azaz fizess!).

Innen kezdve már a tisztelt Nézőre van bízva, mire is gondol valójában... Diplomamunkájának jelentős része izgalmasan komponált fotósorozat, hol az alkotó a főszereplő. Ha már izgulunk, tudjuk hát miért...

Végül Paul Ardennek nemrég a Phaidon kiadónál megjelent könyvét ajánlanám: *It's not how good you are, it's how good you want to be.* (A diplomához egy középfokú nyelvvizsga dukál, a címet ezért aztán már le se kell fordítanunk...)

Tóth Róbert retrós hangulatú oldalpárjaival az antireklámban mutatta meg képességeit.

